

Република Србија

Министарство просвете  
Немањина 22-226  
Београд

**Иницијатива за спровођење истраживања ради испитивања ефеката примене  
новог закона о уџбеницима**

Поштовани господине министре,

одабир уџбеника који ће бити коришћени у појединим школама, тема је којом се са становишта могућих ризика од корупције баве државни органи, медији и организације цивилног друштва већ годинама. Транспарентност Србија је више пута добијала притужбе од грађана и правних лица и била у прилици да се увери у непотпуност регулативе и проблеме у њеној примени.

Агенција за борбу против корупције се питањем ризика од корупције у вези са одобравањем и избором уџбеника бавила од 2012. године, а у процесу израде новог Закона о уџбеницима, који је усвојен 2018. године, Агенција је давала два пута своја мишљења, у децембру 2017. и јануару 2018. године. Такође су у међувремену мењани подзаконски акти који могу имати утицаја на борбу против корупције.

После доношења Закона о уџбеницима појавиле су се информације у медијима, као и притужбе грађана који су нам се обраћали, указујући на то да су уџбеници значајно поскупели након што су промењена правила. Наиме, у Закону о уџбеницима из 2015. године, у члану 16. постојала је одредба према којој се у јавном позиву за подношење захтева за одобравање уџбеника формулисала и највише малопродајна цена уџбеника са ПДВ. У Закону из 2018. године не постоји слична одредба.

Имајући у виду да на тржишту уџбеника конкуренција између различитих издавача постоји приликом одлучивања наставничких већа појединих школа, а не и приликом доношења одлука крајњих купаца, који немају могућност избора, постоји ризик од настанка корупције код утицаја на одлуке стручних и наставничких већа, ради остваривања зараде на затвореном тржишту.

Стога вас позивамо да истражите ефекте примене законских решења на цене уџбеника, нарочито у вези са уџбеницима који су у претежној мери одабрани од стране наставничких већа школа у Републици Србији.

За Транспарентност – Србија  
Злата Ђорђевић  
Београд, 20. август 2018.

Достављено такође: Агенција за борбу против корупције, Царице Милице 1, Београд

